

2024/1209

3.5.2024

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2024/1209,

16. aprill 2024,

riikide keskpankades ja Euroopa Keskpangas hoitavate rahapoliitikaga mitteseotud hoiuste tasustamise kohta (EKP/2024/11)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõike 2 esimest taanet,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artikleid 12.1 ja 14.3 ning artikleid 17, 22 ja 23,

ning arvestades järgmist:

- (1) EKP nõukogu vaatas läbi tasu, mida kohaldatakse selliste eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide keskpankades (edaspidi „RKPD“) ja Euroopa Keskpangas (EKP) hoitavate hoiuste suhtes, mis ei ole seotud rahapoliitika rakendamisega („rahapoliitikaga mitteseotud hoiused“). Läbivaatamise eesmärk oli vältida olukorda, kus sellised hoiused võiksid häirida ühtset rahapoliitikat, tagades samal ajal avatud turumajanduse põhimõtte järgimise ja sarnaste hoiuste käsitlemise järjepidevuse eurosüsteemis.
- (2) Pärast läbivaatamist otsustas EKP nõukogu, et rahapoliitikaga mitteseotud hoiuste tasustamisel on vaja suuremat läbipaistvust. Asjaomaste hoiuste suhtes kohaldatavad tasumäärad on sätestatud Euroopa Keskpanga suunistes (EL) 2019/671 (EKP/2019/7), ⁽¹⁾ (EL) 2024/1211 (EKP/2024/13), ⁽²⁾ (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) ⁽³⁾ ja Euroopa Keskpanga otsuses (EL) 2019/1743 (EKP/2019/31) ⁽⁴⁾. Läbipaistvuse ja seotud õigusaktide järjepidevuse parandamiseks on asjakohane kehtestada tasumäärad terviklikult ühes õigusaktis, et hõlbustada tasumääradest teatamist ja võimaldada neid määrasid tulevikus kohandada.
- (3) Rahapoliitikaga mitteseotud hoiuste tasustamine ei tohiks püsivalt ega struktuurselt häirida rahapoliitika ülekandumist või rakendamist ning peaks tagama turu nõuetekohase toimimise ja seega piirama selliste hoiuste suurt volatiilsust.
- (4) EKP nõukogu kehtestas peamiseks tasumääraks euro lühiajalise intressimäära (€STR), millest on lahutatud riskimarginaal. Riskimarginaal on turutingimuste muutudes kergesti kohandatav, et tagada rahapoliitika tõhus ülekandumine, vähendades samal ajal järskude rahaturgudele sisenevate või sealt väljuvate rahavoogude riski ning võimaldades väga väheste eranditega lihtsat ja järjepidevat tasustamise raamistikku. EKP nõukogu on kehtestanud riskimarginaali ja vastavalt vajadusele kohandab seda, et täita tasustamispoliitika eesmärgid ja vältida negatiivset mõju rahapoliitika rakendamisele või turu toimimisele. Riskimarginaaliks on praegu kehtestatud 20 baaspunkti.

⁽¹⁾ Euroopa Keskpanga 9. aprilli 2019. aasta suunis (EL) 2019/671 riigi varade ja kohustustega seotud riigi tehingute juhtimise kohta riikide keskpankade poolt (EKP/2019/7) (ELT L 113, 29.4.2019, lk 11).

⁽²⁾ Euroopa Keskpanga 16. aprilli 2024. aasta suunis (EL) 2024/1211 eurodes eurosüsteemi reservihaldusteenuste osutamise kohta euroalaväliste keskpankadele ja riikidele ning rahvusvahelistele organisatsioonidele (EKP/2024/13) (ELT L, 2024/1211, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/guideline/2024/1211/oj>).

⁽³⁾ Euroopa Keskpanga 24. veebruari 2022. aasta suunis (EL) 2022/912 uue põlvkonna üleeuroopalise automatiseeritud reaalaajalise brutoarvelduse kiirülekandesüsteemi (TARGET) kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks suunis EKP/2012/27 (EKP/2022/8) (ELT L 163, 17.6.2022, lk 84).

⁽⁴⁾ Euroopa Keskpanga 15. oktoobri 2019. aasta otsus (EL) 2019/1743 ülemääraste reservide ja teatavate hoiuste tasustamise kohta (EKP/2019/31) (ELT L 267, 21.10.2019, lk 12).

- (5) EKP nõukogu on otsustanud, et teatavad kõrvalekalded või erandid peamisest tasumäärast on vajalikud. Ülemmäära tuleks jätkuvalt kohaldada valitsemissektori hoiuste ja teatavate muude rahapoliitikaga mitteseotud hoiuste tasustamisel, et võimaldada RKPdel tasustada selliseid hoiuseid vajaduse korral ülemmäärast madalama määraga, võttes arvesse riigispetsiifilisi tingimusi, näiteks tagasiostutehingute turul. Euroopa Majanduspiirkonna finantsturustaristute, nagu maksesüsteemide, kesksete vastaspoolte ja väärtpaberite keskdepositooriumide hoitavate tagatisvahendite ning TARGETis hoitavate eelrahastatud kontode suhtes tuleks nende hoiuste tähtsust maksesüsteemide sujuva toimimise ja finantsstabiilsuse seisukohast silmas pidades kohaldada madalamat riskimarginaali kui 20 baaspunkti, esialgu null baaspunkti. Rahalised vahendid, mida tuleb seoses finantsabiga ajutiselt RKPdes või EKP hoiustada, tuleks jätkuvalt negatiivsetest intressimääradest vabastada.
- (6) Samuti on EKP nõukogu otsustanud, et on vajalik sätestada EKP õigus teatavatel juhtudel nõuda RKPdelt üksikasjalikku teavet rahapoliitikaga mitteseotud hoiuste kohta ning jagada seda nii EKP sees kui eurosüsteemis vajaduspõhiselt, kui EKP konkreetse juhtumi puhul otsustab, et see on vajalik võimaldamaks eurosüsteemil hinnata nende hoiuste võimalikku mõju rahapoliitika rakendamisele.
- (7) Nende eesmärkide saavutamiseks ning selleks, et anda RKPdele piisavalt aega uue tasustamispoliitika kohaldamiseks rahapoliitikaga mitteseotud hoiuste suhtes, tuleks käesolevat otsust kohaldada alates 1. detsembrist 2024,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „hoius“ – kreditsaldo eurodes või muus väeringus, mis tuleneb RKP või EKP juures hoitava kontol olevatest vahenditest või muudest ajutistest asjaoludest seoses RKP või EKP poolt osutatavate muude teenustega, millega kaasneb kohustuse kirjendamine RKP või EKP bilansis ja RKP või EKP kohustus see tagasi maksta kehtiva lepingu või seaduse alusel; see hõlmab ka üleöö- ja tähtajalised hoiused;
- 2) „€STR“ – euro lühiajaline intressimäär Euroopa Keskpanga suunise (EL) 2019/1265 (EKP/2019/19) ⁽ⁱ⁾ artikli 2 punktis 2 määratletud tähenduses, mille on avaldanud EKP;
- 3) „€STR OIS“ – indeksipõhine üleööintressi-vahetustehing Euroopa Keskpanga määruses (EL) nr 1333/2014 (EKP/2014/48) ⁽ⁱⁱ⁾ artikli 1 punktis 25 määratletud tähenduses, kus perioodi ujuva intressimääraga maksete puhul on €STR indeksipõhine üleööintressimäär;
- 4) „rahapoliitikaga mitteseotud hoiused“ – hoiused, mida ei hoita EKP nõukogu otsuse kohaselt ühtse rahapoliitika rakendamiseks ja mis kuuluvad järgmiste õigusaktide kohaldamisalasse:
 - a) suunis (EL) 2019/671 (EKP/2019/7) riigi varade ja kohustustega seotud riigi tehingute juhtimise kohta riikide keskpankade poolt;
 - b) suunis (EL) 2024/1211 (EKP/2024/13) eurodes eurosüsteemi reservihaldusteenuste osutamise kohta euroalavälistele keskpankadele ja riikidele ning rahvusvahelistele organisatsioonidele;
 - c) suunis (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) uue põlvkonna üleeuroopalise automatiseeritud reaalaajalise brutoarvelduse kiirulekandesüsteemi (TARGET) kohta;

⁽ⁱ⁾ Euroopa Keskpanga suunis (EL) 2019/1265, 10. juuli 2019, euro lühiajalise intressimäära (€STR) kohta (EKP/2019/19) (ELT L 199, 26.7.2019, lk 8).

⁽ⁱⁱ⁾ Euroopa Keskpanga määrus (EL) nr 1333/2014, 26. november 2014, rahaturgude statistika kohta (EKP/2014/48) (ELT L 359, 16.12.2014, lk 97).

- d) Euroopa Keskpanga otsus (EL) 2022/911 (EKP/2022/22) ⁽⁷⁾ TARGET-ECB tingimuste kohta;
- e) otsus (EL) 2019/1743 (EKP/2019/31) ülemääraste reservide ja teatavate hoiuste tasustamise kohta.

Artikkel 2

Rahapoliitikaga mitteseotud hoiuste tasustamine

1. Suunise (EL) 2019/671 (EKP/2019/7) kohaldamisalasse kuuluvate RKPde hoiuste tasustamise suhtes kohaldatakse järgmisi ülemmäärasid:

- a) järgmised eurodes väeringustatud valitsemissektori hoiused:
 - i) üleoõhoiused: €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti;
 - ii) tähtajalised hoiused: vastava tähtajaga €STR OIS intressimäär, millest on lahutatud 20 baaspunkti;
 - iii) kohandamisprogrammiga seotud valitsemissektori üleoõhoiused: kas null protsenti või €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem;
 - iv) kohandamisprogrammiga seotud valitsemissektori tähtajalised hoiused: kas null protsenti või vastava tähtajaga €STR OIS, millest on lahutatud 20 baaspunkti, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem;
- b) valitsemissektori hoiused, mis ei ole väeringustatud eurodes: asjaomase väeringu vastav intressimäär ning kohaldatakse punktis a osutatud riskimarginaali;
- c) eurodes väeringustatud hoiused, välja arvatud valitsemissektori hoiused:
 - i) üleoõhoiused: €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti;
 - ii) tähtajalised hoiused: vastava tähtajaga €STR OIS intressimäär, millest on lahutatud 20 baaspunkti;
- d) hoiused, mis ei ole väeringustatud eurodes, välja arvatud valitsemissektori hoiused: asjaomase väeringu vastav intressimäär ning kohaldatakse punktis c osutatud riskimarginaali.

2. Suunise (EL) 2024/1211 (EKP/2024/13) kohaldamisalasse kuuluvaid RKPde hoiuseid tasustatakse järgmiselt:

- a) raha üleoõinvesteermisteenused:
 - i) esimese taseme investeermisvahend: €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti;
 - ii) teise taseme investeermisvahend: tegelik määr, millega rahalised vahendid turule investeeriti, millest on lahutatud EKP nõukogu poolt kindlaks määratud marginaal, tingimusel et seda liiki investeeringuid tehakse vaid juhul, kui tasumäär on kõrgem kui ülemäärase rahasaldo tasumäär;
 - iii) ülemäärane rahasaldo: €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti;
- b) tähtajalised hoiused:
 - i) agendipõhised tähtajalised hoiused: tegelik määr, millega rahalised vahendid turule investeeriti, millest on lahutatud EKP nõukogu poolt kindlaks määratud marginaal;
 - ii) enda nimel tehtud tähtajalised hoiused, mille tähtaeg on lühem kui seitse kalendripäeva: vastava tähtajaga €STR OIS intressimäär, millest on lahutatud 20 baaspunkti;
 - iii) enda nimel tehtud tähtajalised hoiused, mille tähtaeg on vähemalt seitse kalendripäeva: määr, mis ei ületada turul hoiuse tagasipööramisel teenitavat intressimäära.

⁽⁷⁾ Euroopa Keskpanga 19. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/911 TARGET-ECB tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus EKP/2007/7 (EKP/2022/22) (ELT L 163, 17.6.2022, lk 1).

3. Suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) ja otsuse (EL) 2022/911 (EKP/2022/22) kohaldamisalasse kuuluvaid hoiuseid tasustatakse järgmiselt:

- a) TARGETis hoitavad eurodes väeringustatud valitsemissektori hoiused: kohaldatakse lõike 1 punktis a osutatud tasu;
- b) TARGETis hoitavad rahapoliitikaga mitteseotud hoiused, välja arvatud punktis a osutatud valitsemissektori hoiused ning välja arvatud juhul, kui kohaldatakse punkti c: kas null protsenti või €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti, sõltuvalt sellest, kumb on madalam;
- c) TIPS kõrvalsüsteemi tehnilisel kontrol või RTGSi kõrvalsüsteemi tehnilisel kontrol kõrvalsüsteemi arvelduskorra D jaoks hoitavad üleöösaldod ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsturutaristute hoitavad tagatisvahendid, sealhulgas kõrvalsüsteemi tagatisvahendite kontrol hoitavad vahendid: €STR, millest on lahutatud 0 baaspunkti;
- d) TARGETi ühendusega RKPde TARGETi saldod:
 - i) saldod, mis moodustavad kuni 10 % (kaasa arvatud) tehingute keskmisest päevasest mahust: €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti;
 - ii) punktis i osutatust suuremad saldod: kas null protsenti või €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

4. Suunise (EL) 2019/1743 (EKP/2019/31) kohaldamisalasse kuuluvaid EKPs hoitavaid hoiuseid tasustatakse järgmiselt:

- a) Euroopa Keskpanga otsuste EKP/2003/14, ⁽⁸⁾ EKP/2010/4, ⁽⁹⁾ EKP/2010/17 ⁽¹⁰⁾ ja EKP/2010/31 ⁽¹¹⁾ ning nõukogu määruse (EL) 2020/672 ⁽¹²⁾ kohaselt hoitavad hoiused:
 - i) €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse punkti ii;
 - ii) ajavahemikul, mil hoiuseid tuleb asjaomastel kontodel hoiustada enne seaduses või lepingus asjaomasele vahendile ette nähtud maksetähtaega: kas null protsenti või €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem;
- b) muude Euroopa stabiilsusmehhanismi ja Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi hoiuste kontod, mis ei ole hõlmatud punktiga a: €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti;

⁽⁸⁾ Euroopa Keskpanga 7. novembri 2003.aasta otsus EKP/2003/14 Euroopa Ühenduse laenusaamise ja laenuandmise toimingute haldamise kohta keskmise tähtajaga rahalise abi süsteemis (ELT L 297, 15.11.2003, lk 35).

⁽⁹⁾ Euroopa Keskpanga 10. mai 2010. aasta otsus EKP/2010/4 Kreeka Vabariigile antavate ühendatud kahepoolsete krediitide haldamise ja otsuse EKP/2007/7 muutmise kohta (ELT L 119, 13.5.2010, lk 24).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Keskpanga 14. oktoobri 2010.aasta otsus EKP/2010/17 Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi alusel tehtavate liidu laenusaamise ja laenuandmise toimingute haldamise kohta (ELT L 275, 20.10.2010, lk 10).

⁽¹¹⁾ Euroopa Keskpanga 20. detsembri 2010. aasta otsus EKP/2010/31 kontode kohta, mis avatakse liikmesriikidele, mille rahaühik on euro, antud EFSF laenudega seotud maksete töötlemiseks (ELT L 10, 14.1.2011, lk 7).

⁽¹²⁾ Nõukogu 19. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA) (ELT L 159, 20.5.2020, lk 1).

- c) komisjoni 14. aprilli 2021. aasta rakendusotsuse (millega kehtestatakse nõukogu otsuses (EL, Euratom) 2020/2053 sätestatud laenuvõtmistehingute ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241 artikli 15 kohaselt antud laenudega seotud laenuandmistehingute haldamiseks vajalik kord) ⁽¹³⁾ artikli 13 lõike 2 kohaselt hoitav sihtotstarbeline konto, mida kasutatakse usaldatavusnõuete kohasteks sularahahoiusteks seoses taasterahastuga NextGenerationEU („NGEU“) ja rahastamisvahendiga Ukraina toetamiseks 2023. aastal (makromajanduslik finantsabi+) ⁽¹⁴⁾ või muude EKP ja Euroopa Komisjoni vahel kokku lepitud liidu rahastamisprogrammidega:
- i) €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse punkti ii;
 - ii) hoiused, mille kogusumma ei ületa 20 miljardit eurot: kas null protsenti või €STR, millest on lahutatud 20 baaspunkti, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem.
5. Kui mõne käesolevas artiklis osutatud hoiuse suhtes kohaldatakse negatiivset intressimäära, on hoiustaja kohustatud maksuma intressi asjaomasele RKP-le või EKP-le ning asjaomane RKP või EKP võib asjaomast hoiuste kontot vastavalt debiteerida.

Artikkel 3

Rahapoliitikaga mitteseotud hoiuseid käsitleva teabe jagamine

1. Kui EKP leiab konkreetse juhtumi puhul, et see on vajalik rahapoliitika rakendamisele avalduva võimaliku mõju hindamiseks, jagavad RKPd EKPga täielikku teavet rahapoliitikaga mitteseotud hoiuste kohta, sealhulgas üksikasjalikku teavet järgmise kohta:
 - a) konto omanikud;
 - b) kohaldatud tasu;
 - c) asjaomases RKPd hoitavad summad.
2. RKPdelt lõike 1 kohaselt saadud teavet jagatakse EKP-siseselt ning EKP poolt eurosüsteemis vajaduspõhiselt.

Artikkel 4

Jõustumine

1. Käesolev otsus jõustub kahekümnenendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates 1. detsembrist 2024.

Frankfurt Maini ääres, 16. aprill 2024

EKP president
Christine LAGARDE

⁽¹³⁾ C(2021) 2502 final.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2463, millega luuakse rahastamisvahend Ukraina toetamiseks 2023. aastal (makromajanduslik finantsabi+) (ELT L 322, 16.12.2022, lk 1).